

УДК 378+351.743+374.1+134(477)

Роман Миколайович ПЕРКАТИЙ,
*начальник факультету підготовки кадрів для підрозділів боротьби
з незаконним обігом наркотиків Національної академії
внутрішніх справ України, м. Київ*

САМООСВІТНЯ КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Автор статті здійснив аналіз понять “самоосвіта”, “самоосвітня діяльність”, “самоосвітня компетентність”. Подальшим кроком було врахування особливостей професійної діяльності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ та створення дефініції “самоосвітня компетентність майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ”. Проаналізовано структуру зазначеної самоосвітньої компетентності та розкрито зміст її основних компонентів.

Ключові слова: *самоосвіта, самоосвітня компетентність, майбутні офіцери органів внутрішніх справ.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Інтеграція України в європейській простір має істотний вплив на освітні процеси у вищих навчальних закладах системи МВС.

Відмінною особливістю цієї орієнтації є реалізація положень Болонської декларації та дотримання стандартів підготовки майбутніх офіцерів європейських правоохоронних органів, відповідно до яких процес професійної підготовки спрямований на набуття компетенцій та компетентностей.

У керівних документах освітньої системи України зазначено, що необхідним є: постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу; запровадження освітніх інновацій, інформаційних технологій; створення ринку освітніх послуг та його науково-методичного забезпечення; інтеграція вітчизняної освіти до європейського та світового просторів [8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Результати наукового пошуку дозволяють зробити висновок про те, що на сьогодні проблема формування і розвитку самоосвітньої компетентності була предметом аналізу багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених:

О. Копил [3] досліджувала формування самоосвітньої компетентності у студентів немовних спеціальностей з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;

Н. Воропай [1] шукала шляхи формування самоосвітньої компетентності у майбутніх учителів початкових класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Серед російських науковців ця проблема стала предметом аналізу Є. Чеботарьової [8] (розвиток самоосвітньої компетентності студентів у процесі проектної діяльності на матеріалі підготовки майбутніх фахівців агропромислового комплексу), І. Преображенської [5] (формування самоосвітньої компетентності студентів художньо-графічних спеціальностей: на матеріалі дисциплін інформаційного циклу), І. Орлова [4] (телекомунікаційне проектування як засіб формування самоосвітньої компетентності студентів технічних вузів), Є. Фоміної [7] (формування самоосвітньої компетентності студентів на основі застосування модульної технології: на прикладі середніх професійних навчальних закладів), Т. Землинської [2] (формування самоосвітньої компетентності студентів технічних вузів на основі проектної технології).

Метою статті є аналіз змісту понять “самоосвіта”, “самоосвітня діяльність”, “самоосвітня компетентність”, “самоосвітня компетентність майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ”.

Виклад основного матеріалу дослідження. З-поміж різноманітних функцій правоохоронної діяльності, яку здійснюють офіцери МВС Укра-

їни, є забезпечення громадського порядку, охорона особливо важливих державних об'єктів, розшук і затримання правопорушників, особливо небезпечних та озброєних злочинців, припинення групових і масових порушень громадського порядку в населених пунктах тощо.

Зазначена службова та бойова діяльність співробітників ОВС проходить переважно в екстремальних умовах і вимагає від особистості високого рівня розвитку психологічної готовності, стійкості, сформованості спеціальних здібностей, якостей та властивостей, а також відповідного рівня компетентності.

Офіцери МВС України, працівники органів внутрішніх справ (спецпідрозділи міліції, патрульно-постові наряди тощо) виконують службово-бойові завдання, що постійно пов'язані з ризиком для життя, із застосуванням зброї й ураженням нею іншої людини. Службові та бойові завдання характеризуються раптовістю, масштабністю.

Усе вищезазначене як об'єктивно, так і суб'єктивно є джерелом психічної напруженості, і вимагає від особистості достатньо високого рівня професійної підготовки.

У зв'язку із цим, коли йде мова про особливості професійної підготовки майбутніх офіцерів ОВС, найчастіше актуалізуються такі вимоги до них, як: високий рівень правових знань і спеціальної підготовки, здатність до комунікативності; особиста дисциплінованість і почуття підвищеної відповідальності за виконання поставлених завдань; високий рівень сформованості ключових, професійних та спеціальних компетентностей.

Велике значення для виконання професійних функцій майбутніми офіцерами ОВС має самоосвітня компетентність.

Науковий огляд джерел щодо підготовки фахівців органів внутрішніх справ дозволяє стверджувати, що реалізація компетентнісного підходу у підготовці згаданих фахівців є досить актуальною.

Основними шляхами, реалізація яких у навчально-виховному процесі сприятиме результативній та ефективній підготовці майбутніх офіцерів ОВС України, варто відзначити побудову навчального процесу на засадах компетентнісного підходу; посилення професійної спрямованості підготовки курсантів на основі проектного моделювання предметно-

го і соціального змісту майбутньої професійної діяльності; підготовку майбутніх офіцерів на основі принципів діалогічності, вибору конкретних ситуацій; використання сучасної системи моніторингу процесу професійного становлення майбутніх фахівців.

Сучасна наукова вітчизняна та зарубіжна педагогічна література містить декілька підходів щодо дослідження самоосвіти. У контексті теорії неперервної освіти самоосвіта трактується як складова з'єднувальна частина освіти, стрижень цілісної системи, що забезпечує її неперервність, ефективність та результативність, і наступність протягом усього життя.

У концепціях, присвячених педагогічним основам підвищення кваліфікації й підготовки кадрів, самоосвіта є однією з динамічних форм підвищення рівня фахівця. У низці соціологічних досліджень самоосвіта виступає як категорія, опосередкована вільним часом особистості. У рамках педагогічної й соціальної психології самоосвіта розглядається як компонент самовдосконалення, саморозвитку і самовиховання особистості.

Сучасні умови на ринку праці свідчать про те, що тільки компетентні, самоорганізовані й ініціативні фахівці, здатні самовдосконалюватися як в професійному, так і в особистісному плані, є конкурентоспроможними і найбільш затребуваними.

Набуття компетентності можливе як під керівництвом досвідчених фахівців, так і при самостійному пошуку знань, у процесі самоосвітньої діяльності. Цьому сприяє впровадження та дотримання положень компетентнісного підходу в освітню систему, одним з основних завдань якої є формування здатності до самоосвіти (тобто навчитись вчитися, здатності самостійно вирішувати проблеми в різних сферах і видах діяльності), а організаційною стороною освітнього процесу є навчальна самостійна діяльність (створення умов для формування досвіду самостійного розв'язання особистісних та професійних проблем). За умови безпосереднього зв'язку освітнього процесу із самостійною діяльністю – результат такого процесу матиме свою специфіку.

Згідно із положеннями компетентнісного підходу основним безпосереднім результатом освітньої діяльності є формування ключових ком-

петентностей, у змісті яких, на думку вченого А. Хуторського [9] вже закладено різні елементи (конструкти) навчальної самостійної діяльності.

Водночас, у результаті наукового пошуку не виявлено досліджень, у яких було би зроблено спробу розв'язати проблему формування самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів правоохоронних органів.

Проблема формування самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів ОВС на сьогодні ще не є предметом спеціального наукового вивчення та аналізу і вимагає розробки. Зокрема потребують обґрунтування педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності відповідних фахівців, розробка діагностичного апарату для визначення рівня сформованості самоосвітньої компетентності, а також розробка навчально-методичного забезпечення щодо її (самоосвітньої компетентності) формування у майбутніх офіцерів ОВС з урахування сучасних викликів суспільно-політичної ситуації в Україні і вимог до підготовки персоналу ОВС.

Підготовка фахівців органів внутрішніх справ в останні роки в українській державі була спрямована на розвиток функціональних якостей представників органів військового управління з урахуванням їх призначення і особливостей службово-бойових завдань та підвищення професійного рівня всіх категорій військовослужбовців.

У зв'язку із вищеподаним існує діалектична залежність між суспільною потребою у належній професійній підготовці висококваліфікованих фахівців органів внутрішніх справ і недостатнім рівнем розробленості педагогічних і методичних засад її забезпечення.

Проблема реформування внутрішніх військ на сьогодні не втратила своєї актуальності, проте цей динамічний процес гальмується певними негативними факторами об'єктивного та суб'єктивного характеру. Серед них відсутність протягом тривалого часу на державному виконавчому рівні концепції щодо реформування правоохоронних органів, незгодженість поглядів щодо майбутнього правоохоронного формування в представників різних політичних інтересів та вподобань, які належать до законодавчої системи держави.

Однією з об'єктивних причин уповільнення процесу реформування та оновлення системи внутрішніх військ є відсутність достатньої фінан-

сової бази в умовах світової фінансової кризи. Окрім цього, проблема посилюється у зв'язку із рівнем якості професійної підготовки офіцерів внутрішніх військ, наявним рівнем грошового забезпечення особового складу, а також відповідним забезпечення військовослужбовців житлом.

Ретельний аналіз стану практики підготовки майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ свідчить про наявність певних проблем. Так, опитування серед випускників ВВНЗ, проведені М. Решетником [6], дозволяють зробити висновок, що у діяльності молодих офіцерів найбільш суттєвими перешкодами були: “недостатньо сформовані практичні уміння з управління підрозділом у повсякденній діяльності; нерішучість у кваліфікованому застосуванні професійних знань з різних галузей у службово-бойовій діяльності; недостатньо сформовані військово-професійні уміння щодо організації службово-бойової діяльності підрозділу, цілепокладання, планування, оцінки результатів; слабкі вміння організовувати й проводити бойову та спеціальну підготовку підрозділу; недостатньо сформовані практичні уміння керувати діями підрозділу з виконання службово-бойових завдань; недостатньо сформовані практичні уміння організовувати дії підрозділу за надзвичайних обставин; недостатні психолого-педагогічні уміння в організації і проведенні виховної роботи з підлеглими; труднощі, пов'язані з експлуатацією бойової техніки тощо” [6].

М. Решетник [6] у власних дослідженнях стверджує про посилення актуальності проблеми. Дослідник наводить результати аналізу наукової літератури і практики професійної підготовки офіцерських кадрів для частин та підрозділів внутрішніх військ. Основними положеннями цього аналізу є такі: по-перше, досвід роботи вищих навчальних закладів правоохоронних органів України свідчить, що за встановлені терміни навчання існує проблема реалізації освітніх програм, які передбачають постійне зростання обсягу навчального матеріалу. Процес “ущільнення” знань розвивається швидкими темпами, але не охоплює всіх необхідних розділів військової освіти і має стихійний характер; по-друге, результати аналізу навчальних програм підготовки офіцерів внутрішніх військ (або подібних їм структур) за кордоном вказують на те, що в інших країнах робиться значно глибший акцент на професійну спрямованість навчально-

го матеріалу, а вивчення гуманітарних дисциплін максимально обмежене за обсягом (крім мовної підготовки); по-третє, в останній час у результаті низки об'єктивних причин збільшується розрив між рівнем підготовки військових фахівців вищої школи і реальними вимогами до фахівців у військах; по-четверте, практичний компонент підготовки майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ, який переважно формується в процесі вивчення тактико-спеціальних дисциплін, розвинутий не на належному рівні. Відбувається так зване "ознайомлення" з професійною діяльністю, що перешкоджає включенню майбутніх фахівців у процесі адаптації до майбутньої професійної діяльності. Причиною такої ситуації є недостатнє використання інтерактивних методів навчання, що уможливають за більш короткий термін оволодіння необхідними уміннями і навичками, а також формування у них професійно значущих якостей.

У зв'язку із цим досягти кардинальної перебудови системи підготовки майбутніх фахівців органів внутрішніх справ можна лише за умови подолання протиріччя між наявними можливостями освітньої системи відповідного навчального закладу і динамічно зростаючими вимогами до рівня професійної компетентності, і зокрема самоосвітньої, випускників.

Основними завданнями внутрішніх військ є: охорона та оборона важливих державних об'єктів, об'єктів матеріально-технічного і військового забезпечення МВС України; супроводження спеціальних вантажів; здійснення пропускового режиму на об'єктах, що охороняються; конвоювання заарештованих та засуджених; охорона підсудних під час судового процесу; переслідування і затримання заарештованих та засуджених осіб, які втекли з-під варти; участь в охороні громадського порядку і боротьбі із злочинністю; участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах, що охороняються; охорона дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав на території України [7].

Як відомо, військовослужбовці внутрішніх військ цілодобово несуть нелегку та відповідальну службу, забезпечуючи законність і правопорядок, виявляючи в повсякденній діяльності на благо держави високий професіоналізм, мужність, відданість українському народові. Основними рисами воїна-правоохоронця є чесність та непідкупність, постійна готовність захистити і прийти на допомогу громадянам.

Процес сучасного реформування МВС України вимагає уважного перегляду завдань, що покладені на внутрішні війська, оптимізації їх структури і складу, коригування чисельності особового складу. При вирішенні зазначених проблем можна орієнтуватися на міжнародні (переважно західні) стандарти та зразки, але основним є врахування і збереження кращого досвіду та традицій, які накопичені військами за тривалий час свого існування.

На основі теоретичного аналізу існуючих у науці підходів та концепцій щодо компетентнісного підходу можна виділити основні напрями досліджень.

На основі аналізу робіт вищезгаданих науковців М. Решетнік [6] виокремив такі ключові аспекти професійної діяльності офіцерів органів внутрішніх справ:

соціальний (профілактично-виховний) – відображає політичний аспект діяльності працівника правоохоронних органів та містить профілактичні заходи (правову пропаганду, участь у перевихованні злочинця для повернення його до соціальної норми поведінки);

пошуковий (пізнавальний) – передбачає збирання вихідної інформації, необхідної для виконання професійних завдань (діяльність є найбільш характерною для слідчих і працівників оперативних підрозділів);

реконструктивний – вимагає здійснення поточного та завершального аналізу всієї зібраної інформації щодо справи і визрівання на базі її синтезу, аналізу та спеціальних знань робочих версій; планування роботи;

комунікативний – полягає в отриманні необхідної інформації у процесі спілкування (особливий вияв має під час проведення допитів або опитування свідків, а також у діяльності оперативних працівників);

організаційний – забезпечує вияв вольових дій щодо реалізації і перевірки робочих версій та планів (характеризується самоорганізованістю та організацією людей у групах).

Самоосвітя компетентність майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ має свої особливості, викликані специфікою їх професійної діяльності. Беззаперечним фактом є сприйняття професійної діяльності як провідного чинника становлення особистості майбутнього фахівця.

На професійне ставлення фахівця також можуть вплинути особистісні якості, сформовані у період виховання та навчання. Одночасно із цим зміст та характер професійної діяльності можуть спровокувати зміни якостей особистості, а тривалий вплив на особистість може призвести до деформації. Працівники органів внутрішніх справ відповідно до таких деформацій можуть порушувати юридичні вимоги, інструкції та правову регламентацію їх службової діяльності.

Офіцери органів внутрішніх справ за показниками ціннісної, емоційної та мотиваційної сфер суттєво відрізняються у порівнянні з іншими представниками професій. За дослідженнями Коби частими є випадки емоційного вигорання офіцерів органів внутрішніх справ.

Самоосвітня компетентність майбутнього офіцера ОВС – це його інтегративна особистісна властивість, яка забезпечується емоційно-ціннісним ставленням до саморозвитку та самоосвітньої діяльності, системою знань про її планування та реалізацію, про способи самовиховання; суб'єктно-особистісним досвідом продуктивного розв'язання проблем розвитку, розробки і реалізації моделей підготовки курсантів до самоосвітньої діяльності; готовністю до безперервного саморозвитку якостей професіонала, самовдосконалення, самоосвіти у сфері майбутньої професії офіцера.

Самоосвітня компетентність майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ – це якість особистості, що характеризує її здатність до самостійно організованої пізнавальної діяльності, спрямованої на продовження власної освіти у професійному та загальнокультурному аспектах.

Самоосвітня компетентність зазначених фахівців ґрунтується на досвіді самоосвітньої діяльності, на прагненні збільшити особистий освітній потенціал, підвищити конкурентоздатність, реалізувати індивідуальні захоплення.

Самоосвітня компетентність майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ формується на основі набуття досвіду самостійних спроб та досягнень у самоосвітній діяльності, виробленні власної індивідуальної системи навчання, переходу від копіювання зразків самоосвіти до вироблення власної моделі, включення самоосвіти в образ життя.

Самоосвітня компетентність є одним із виявів соціальної та професійної зрілості особистості, що має особливе значення в умовах переходу до інформаційного суспільства. На сьогодні можна спостерігати яскраве протиріччя між зростанням інформаційних потоків, швидкістю розповсюдження інформації та обмеженими можливостями засвоювати та обробляти її лише у межах навчального процесу.

Самоосвітня компетентність фахівця є невід'ємною частиною професійної діяльності та одночасно показником успішності її професійно-особистісного розвитку.

Структуру самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ можна представити як цілісний інтегративний конструкт, що містить мотиваційний, когнітивний, рефлексивний та операційний компоненти:

мотиваційний характеризує відношення майбутніх фахівців до професійної діяльності;

когнітивний передбачає оволодіння знаннями щодо самоосвіти, а також готовність до безперервної самоосвіти протягом життя;

операційний характеризує оволодіння уміннями та навичками щодо організації та управління самоосвітою, застосування результатів самоосвітньої діяльності у ситуаціях, подібних до професійної діяльності;

рефлексивний включає здійснення оцінки та самооцінки дієвості курсантів на всіх етапах самоосвітнього процесу.

У дослідженні проблеми формування самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ важлива роль належить обґрунтуванню її компонентів.

Для обґрунтування мотиваційного компоненту важливо визначити специфіку мотиваційного супроводу процесу формування самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів, а також особистісного підходу щодо професійної спрямованості, функціональності, ситуативності.

Мотиваційний компонент являє собою психологічну основу сформованості самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів ОВС. Його зміст передбачає усвідомлення курсантом соціальної та особистісної значущості безперервної професійної освіти та самоосвіти, позитивне відношення до самоосвітньої діяльності, наявність мотивів та потреб для

її здійснення, прийняття особистісного та професійного самовдосконалення.

Багатьма дослідниками мотиваційний компонент розглядається як важливий елемент компетентності, оскільки самоосвіта має характер добровільної та особистісно значущої діяльності. Основні функції цього компоненту – спонукальна, мотивуюча та ціннісно-орієнтуюча.

Аналізуючи самоосвітню компетентність майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ, нами виділено когнітивний компонент, що становить сукупність знань курсанта про сутність та зміст безперервної освіти та самоосвітньої діяльності, особливостей її організації (норм діяльності), а також уявлень курсанта про себе та свої індивідуальні особливості як суб'єкта пізнавальної та професійно-педагогічної діяльності.

Із когнітивним компонентом самоосвітньої компетентності тісно пов'язані операційний та рефлексивний. Вони забезпечують здатність до комплексного застосування знань та умінь при розв'язанні завдань професійної самоосвіти, включаючи рефлексивну оцінку своєї діяльності.

Операційний компонент передбачає управління процесом самоосвіти від усвідомлення потреби, формулювання мети до здійснення самоконтролю отриманих результатів.

Процес формування самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ доцільно представити у вигляді окремих етапів:

- адаптаційний;
- накопичення досвіду;
- власне самоосвіта.

Реалізація процесу формування самоосвітньої компетентності передбачає поступовий рух майбутніх фахівців від спроб і досягнень епізодичного характеру до вироблення відповідної їх системи.

Основною метою першого етапу – адаптації – є актуалізація мотивів та пошук необхідності та смислу у самоосвіті, поява інтересу до самоосвіти як до нового ресурсу розвитку та конкурентоспроможності, пошук та побудова власної системи. Формування такого досвіду розпочинається з елементарних спроб самостійного формулювання мети своїх намірів та дій, які у подальшому перетворюються у цільову систему фахівця.

Основними та поширеними засобами актуалізації мотивів є життєві та професійні проблеми, суб'єктивні відчуття в результаті певних життєвих колізій, реалізація вільного вибору завдань, оцінки своєї готовності до вибору такого завдання.

Наступний етап – накопичення досвіду – полягає в удосконаленні досвіду самоосвіти за рахунок ускладнення завдань, їх диференціації, різнопланового моделювання ситуацій.

Третій етап – власне самоосвіта – передбачає становлення значущості самоосвіти. Самоосвітня діяльність стає домінуючою, а також невід'ємним атрибутом образу життя.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Результати аналізу теоретичних і практичних аспектів професійної підготовки майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ до професійної діяльності вказують на те, що у цьому процесі існують певні проблем. По-перше наявні суперечності, що пов'язані з вимогами соціуму і держави до професійної підготовки згаданих офіцерів правоохоронних органів і рівнем їх готовності виконувати свої функції за призначенням. По-друге, існує потреба реформувати існуючу систему фахової підготовки офіцерів органів внутрішніх справ. Варто також зазначити, що нормативно-правова і методична база для здійснення цієї реформи є недостатньо розробленими.

Список використаної літератури

1. Воропай Н. А. Формування самоосвітньої компетентності у майбутніх учителів початкових класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Воропай Наталія Анатоліївна ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2011. – 20 с.
2. Землинська Т. Формирование умений и навыков самообразования у студентов в процессе выполнения учебно-творческих заданий : дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Т. Землинська. – Минск, 1993. – 195 с.
3. Копил О. Роль и место самообразования в системе непрерывного образования / О. Копил // Непрерывное образование как педагогическая система : сб. – 1989. – № 13 – С. 56–58.
4. Орлов А. И. Проблема цели в управлении подготовкой учительских кадров / А. И. Орлов // Педагогика. – 1990. – № 10. – С. 24–29.

5. Преображенская И. Модель процесса самообразования старшекласников, направленного на развитие личностных универсальных учебных действий / И. Преображенская // Образование. Наука. Инновации: Южное измерение. Ростов н/Д : ИПОПИЮФУ, 2010. – № 15. – С. 140–148.

6. Решетник М. С. Сущность, содержание, особенности и структура готовности офицеров внутренних войск Министерства внутренних дел Украины к служебной деятельности / М. С. Решетник // Сучасна освіта і наука в Україні: наукові здобутки, стан і перспективи : матер. VI Всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. заочної конф. (Запоріжжя, 27–28 січ. 2011 р.) / Всеукраїнське громадське об'єднання “Нова освіта”. – Запоріжжя, 2011. – С. 76–79.

7. Фомина Е. Н. Формирование самообразовательной компетенции – задача образования / Е. Н. Фомина // Воспитательные технологии современной сельской школы : монография. – М., 2004. – С. 148–154 (0,4 п.л.).

8. Чеботарева Е. С. Информационные технологии в развитии самообразовательной компетентности студентов [Текст] / Е. С. Чеботарева // Вестник Московского городского педагогического университета : материалы II Международной науч.-практ. конф. “Информационные технологии в образовании (ИТО-Черноземье–2008)”, 8–11 декабря 2008 г. в г. Курске на базе Курского государственного университета. Серия “Информатика и информатизация образования” / под ред. С. Г. Григорьева [и др.] – Москва – Курск : отпечатано в лаборатории информационно-методического обеспечения КГУ, 2008. – Вып. 6(16). – С. 185–186.

9. Хуторской А. В. Современная дидактика : учеб. для вузов / А. В. Хуторской. – СПб. : Питер, 2001. – 544 с.

Рецензент – кандидат педагогических наук, доцент Тушко К. Ю.

Стаття надійшла до редакції 18.11.2014.

Перкатый Р. М. Самообразовательная компетентность будущих офицеров органов внутренних дел как предмет научных исследований

Автор статьи провел анализ понятий “самообразование”, “самообразовательная деятельность”, “самообразовательная компетентность”. Следующим шагом было принятие во внимание особенностей профессиональной деятельности будущих офицеров органов внутренних дел. Проанализирована структура самообразовательной компетентности и раскрыто содержание основных компонентов этой компетентности.

Ключевые слова: *самообразование, самообразовательная деятельность, самообразовательная компетентность, будущие офицеры органов внутренних дел.*

Perkatiy R. M. Self-competence of the future officers of bodies of Internal Affairs as a subject of scientific research

Ukraine's integration into the European environment has a significant impact on the educational process in higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs.

A distinctive feature of this orientation is the implementation of the Bologna Declaration and standards of training future officers of European law enforcement agencies, according to which the process of training is aimed at the acquisition of competences and competence.

The guiding documents of the educational system of Ukraine stated that it is necessary: the constant improvement of the quality of education, updating its contents and organization of the educational process; implementation of educational innovation, information technology; the creation of the education market and its scientific and methodological support; integration of national education in the European and global spaces.

The results of the analysis of theoretical and practical aspects of training future officers of internal affairs for professional work indicate that in this process there are certain problems. First of all the contradictions associated with the requirements of society and the state for training of law enforcement officers mentioned and their level of readiness to perform its functions as intended. Secondly, there is a need to reform the existing system of professional training of officers of the Interior. It should also be noted that the regulatory and methodological framework for the implementation of this reform is not enough developed.

Keywords: *self-education, self-educational activity, self-educational competence, future officers of the Interior.*